

El compromís per la infància UN PACTE A RENOVAR

El 19 de juliol del 2013 es va signar el Pacte per a la Infància a Catalunya per setanta agents institucionals, polítics, econòmics i socials. Una iniciativa, promoguda en principi per entitats privades i assumida, impulsada i liderada després per la Conselleria de Benestar Social. Un acord que va significar un compromís compartit i un pla estratègic.

D'aquests 70 agents signants, 21 formen part de la Taula per a la Infància i l'Adolescència de Catalunya (TIAC); és amb aquesta proporció de compromís pel qual ens en sentim responsables i volem manifestar el nostre desacord amb el seguiment que es fa del Pacte per a la Infància i l'Adolescència de Catalunya tal i com el vàrem signar el 19 de juliol del 2013. No compartim la situació actual del Pacte, ni de l'objectiu principal pel que va ser creat: el desplegament de la Llei dels Drets i de les Oportunitats en la Infància i l'Adolescència de Catalunya.

És per aquest motiu que establim un període de reflexió en les nostres responsabilitats de col·laboració institucional, fins que sigui evident una voluntat manifesta sobre els objectius i la participació consensuada entre tots els signants del Pacte.

Ens agradaria compartir aquest sentiment amb aquelles institucions o entitats que vulguin fer-ho, membres o no de la TIAC. En aquest cas us podeu adherir a aquest manifest. (vegeu com fer-ho a la nota de peu (1))

MANIFESTEM

Un país avançat socialment, considera el benestar infantil com una de les seves principals prioritats. Els nens i nenes de Catalunya, representen el 20% de la població total, i com a ciutadans de ple dret que són, mereixen ser considerats preferentment en les polítiques públiques. La Catalunya d'avui i la que els signants volem, hauria de ser capdavantera en la perspectiva d'infància i que els infants i adolescents sentin, en primera persona, que els seus drets són defensats i promoguts pels seus més alts representants. En paraules del Pacte: "**la infància forma part de l'actiu d'un país, que n'és el present i que en serà també el futur**". Malauradament avui, això, no és així.

El nou Govern de la legislatura, fruit de les eleccions del 27 de setembre del 2015, va dissenyar un organigrama on la infància depenia d'una Vicepresidència d'Economia i Hisenda, entre Empresa i Coneixement, Treball, Agricultura i Territori i Sostenibilitat, lluny de la Vicepresidència de benestar, Salut, Cultura i Ensenyament, on semblaria més adequat. L'interès superior de l'infant quedava relegat darrera de moltes altres necessitats i interessos. El temps ho ha confirmat. Després de més d'un any s'han difuminat molts dels avenços aconseguits en els darrers temps.

El 12 de maig del 2010 el Parlament de Catalunya va aprovar la Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència. Tres anys durant els quals han confluït la voluntat política, el govern i les entitats privades i han significat un canvi de paradigma respecte al passat, i que ha servit per ampliar la visió del govern sobre l'atenció a la infància en situació de risc o desemparament, a tota la població infantil de Catalunya.

Fa sis anys de l'aprovació de la Llei de drets i oportunitats, però, aquesta no s'ha desplegat suficientment; no hi ha ni calendari d'aplicació, ni els pressupostos i les inversions necessàries per fer-la activa i efectiva.

La signatura del Pacte va significar als inicis, una embranzida, que va dur a la creació del Consell Nacional de la Infància i l'Adolescència de Catalunya, de la Taula Nacional de la Infància de Catalunya i el Pla d'atenció integral a la infància i l'adolescència de Catalunya (PdIIAC), aquestes són algunes de les fites aconseguides.

Durant aquest darrer any i mig, el Pacte i les polítiques d'infància i adolescència han sofert una considerable regressió. La pobresa infantil i l'exclusió social es cronifiquen i les solucions es refugien en velles fórmules d'assistencialisme, de beneficència i de caritat. La justícia social i la igualtat d'oportunitats són substituïts per tota classe de formes de solidaritat: sopars benèfics, sorteigs, maratons, beques, aportacions, tómbols... Les necessitats bàsiques han d'estar sustentades en la justícia social; la solidaritat ha de resoldre situacions puntuals i extraordinàries. Al·legar insuficiència de recursos no justifica el valor que donem als interessos de l'infant.

La majoria d'entitats de servei a la infància, que supleixen les carències de les administracions públiques, vivim en situació de precarietat, sofrint a més, molt sovint, el menysteniment institucional.

Davant d'aquesta situació ens reafirmem en els següents principis:

1. Ni tan sols un nen o nena que viu a Catalunya ha de patir fam o ser objecte de maltractaments o abusos de qualsevol mena, siguin o no tutelats, tal i com es repeteix periòdicament. No hi ha cap raó ni estructural ni de recursos que ho justifiqui. El Govern hi ha d'estar plenament compromès.
 2. El benestar social dels nens i nenes és una raó de justícia social de primer ordre, i no es pot ni relegar ni delegar. Les afirmacions que "...els nens procedeixen de famílies desestructurades", o que "...els grups desarticulats tenen llarga experiència en captar víctimes" amaguen incompetències i no justifiquen la falta de responsabilitat en un tema de tanta transcendència.
 3. No s'entén un lideratge distribuït, un treball en xarxa de les organitzacions, i un diàleg en la planificació, l'execució i l'avaluació de les polítiques d'infància i adolescència, sense la participació de totes les institucions, entitats i agents socials implicats.
 4. El Pacte per a la Infància a Catalunya diu literalment:
"A fi d'avaluar les polítiques d'infància, cal reforçar els mecanismes de recopilació i anàlisi sistemàtica de dades que permetin fer un seguiment periòdic tant de la situació de la infància i l'adolescència com de les mesures implementades a partir d'un sistema d'indicadors homogeni i comparable. A partir d'aquests indicadors es crearà un índex de desenvolupament infantil (IDI) com a mesura de progrés nacional per al desenvolupament de la infància i l'adolescència."
 - a) Quan es disposarà d'un primer sistema d'indicadors a Catalunya que permeti avaluar les polítiques d'infància?
 - b) Quan es disposarà a Catalunya d'un Índex de Desenvolupament Infantil (IDI)?
-

Les entitats de la Taula per a la Infància i l'Adolescència (TIAC) signants d'aquest manifest i d'altres signants del Pacte per a la Infància i l'Adolescència de Catalunya, sense ser exhaustius:

REIVINDIQUEM

1. Un organigrama de govern adient als interessos de l'infant, que faciliti la transversalitat de les competències en infància, salut, cultura, educació i lleure educatiu.
2. Consolidar un sistema de polítiques públiques en infància i adolescència a Catalunya, integral i transversal.
3. Unes polítiques d'infància que atenguin, no tant sols el sistema de protecció pel col·lectiu en situació de risc o desemparament, sinó que apliqui en tota la seva extensió i amplitud la *Convenció sobre els Drets de l'Infant* pel que fa a la prevenció, a la defensa i promoció dels drets de l'infant, a fomentar la participació, i a la seva salut i benestar social.
4. El desplegament de la Llei dels Drets i de les Oportunitats en la Infància i l'Adolescència de Catalunya, establint un calendari i dotant-lo dels pressupostos necessaris.
5. Promoure i impulsar els consells locals d'infants.
6. La redacció de l'Informe sobre la situació de la infància a Catalunya seguint els criteris del Comitè dels drets de l'infant.

Els signants d'aquest escrit ens reafirmem en el nostre compromís adoptat en el Pacte per a la Infància a Catalunya consistent en donar resposta a les necessitats de la infància i adolescència de Catalunya. Seguim creient que avui és més necessari i indispensable que mai, però no ens sentim degudament acompanyats. Restem a l'espera d'una presa de consciència en el sentit que hem expressat en aquest escrit.

Barcelona a 14 de novembre del 2016

(1) Adreceu la vostra adhesió, comentaris o consideracions a: administració@tiac.cat

ENTITATS I PARTITS POLÍTICS SIGNANTS (11/11/2016)

